

Heine Johansen, tingmaður:

-Bankarnir mugu stuðla og hjálpa útflutningi í gongd

-Væl veit eg, at bankin eigur at vera varin við sínum útlánum, men skulu vit koma víðari, er tann tann produktiva og útflutningsfremjandi vinnan, sum má stuðlast og hjálpast í gongd segði Heine Johansen, tingmaður javnaðarflokksins í Norðstreymoy undir viðgerðini av fíggarlóg og løgmanrøðu.

Hann vónaði, at nýggi bankin fer at hyggja at, hvat ið er samfelagsliga gagnligt at fígga og heldur minka um fíggingina av tænastuvinnuni. Vit prenta fyrra part av røðu hansara.

Av tí at framsøgumaðurin fyri okkara flokk hevur gjøgnumgengið fíggarlógina meira generelt, fari eg bert at triva í nøkur málsøki.

Tað, sum nívur samfelagið og okkum øll mest í hesum tíðum, er tað stóra arbeiðsloysi, sum sambært hagtíðindum var 18% 30. juli, ella 4007 fólk. Hetta eru fulltíðar arbeiðsleys, roknað út eftir einum mettum tali av arbeiðsstyrkini uppá 22.400 fólk, meðan 4458 fólk finga útgoldið arbeiðsloysisstuðul, sum er 20% av arbeiðsstyrkini. Vit mugu áðanna, at hetta eru óhugnalig tøl.

Arbeiðsloysisskipanin bleiv sett á stovn og hevur virkað nú í eitt ár, lands-

kassin setti 20 mill. í sum stovnsfæ, partarnir á arbeiðsmarknaðinum gjalda síðani sjálvir til skipanina. Hetta er í sjálvum sær ein frálík skipan, sum hevði klárað seg sjálva í normalum tíðum. Men trupulleikin er, at tað stóra arbeiðsloysið ger, at tað kemur ov lítið av peningi til skipanina, sum hvørki er ella verður før fyri, sum tíðirnar eru, at halda skipanini upp. Vit mugu tí finna úteigir fyri at loysa henda trupulleikan. Tað besta hevði verið, um tað almenna helt seg úttanfyri, men hesum trúgvi eg ikki vit sleppa undan.

Vit mugu tí finna útav, hvussu stórt arbeiðsloysi skipanin kann bera, og tað,

sum fer yvir hesa upphædd, má so jústast yvir fíggarlógina. Hesar tankar hevur Jóannes Eidesgaard, landsstýrismaður, havt á munn og tiki eg undir við hesum. Men samstundis má eg leggja afturat, at best var, at útgjaldið ikki fer niður um 67% av eini arbeiðaraløn.

Sjálur havi eg tibeit ongantið verið arbeiðsleysur, men eg kann ímynda mær, at tað er eitt tað ringasta, ein kann koma út fyri. Samstundis mugu vit eisini vera varin, so vit ikki koma í somu stöðu sum eitt nú í Danmark, hvar tað ættarliðið, sum nú veksur til, hevur bæði foreldur og ommur og abbar, sum eru arbeiðsleys, og fáa fasta lön frá tí almenna fyri einki at gera. Summi av hesum leggja heldur einki í at fáa sær nakað arbeiði.

Arbeiðsloysisskipanin er ein hjálp til mann og kvinnu, sum gerast arbeiðsleys í eitt styttri tíðarskeið og ikki í fleiri ár, tí er tað skylda hjá okkum øllum í hesum høga tíngi, at gera tað vit er ment fyri at fáa arbeiði til so nógvav av hesum tómu hondum sum gjørligt.

Løgmaður sigur í røðu síni um fiskivinnumál m.a.: »Heimaflotin er meint raktur av fiskaprískreppuni á europeiska marknaðinum. Avreidd eru í ár sløk 32.000 tons, so samlaða talið fyri árið fer neyvan upp um 69.000 tons móti uml. 77.000 tons seinasta ár«.

Hesi töluni siga so mikið, at tá bæði prísirnir eru farnir í botn og at minni verður fiskað í ár ger, at heima-

flotin hevur tað alt annað enn gott. Spurningurin er hvussu eingi hann klárar at hóra undan. Í hesum viðfangi hevði verið áhugað, um nakar hevur gjørt brúk av lógini, sum heimilur landsstýrinum at eftirgeva lán við landskassa veðhaldið treytað av, at peningastovnurin eftirgever somu upphædd.

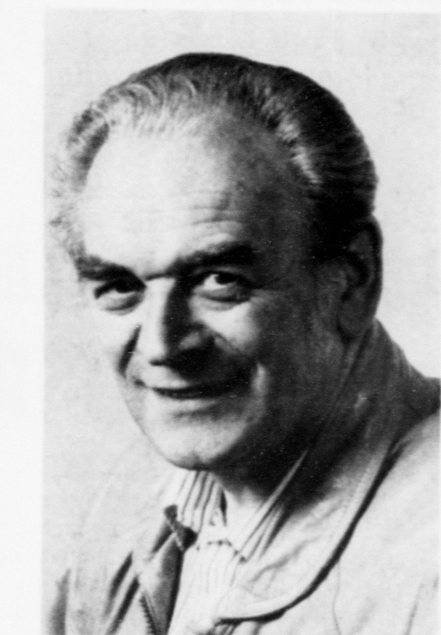
Landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum hevur verið í Sovjet og tosað við sín starvsbróður um meiri samvinnu landanna millum og boðar frá, at samstarvið við russar kann gerast gullvert fyri okkum. Hetta eru tíðindi, sum vit fegnast um og taka ímóti við báðum hondum. Her vísa seg at vera nógvir møguleikar, bæði viðv. fiski, skipasmíði o.m.ø.

Tað sum kanska munar skjótast, er keyp av fiski, sum kann halda fiskavirkjunum gangandi, tað gevur skjótast flest fólk í arbeiði.

Sum skilt lata bert eini 9 virki upp at byrja við, tá Føroya Fiskavirking fer at virka, um so er, má tað bera til at leiga ávís virki fyri eina symbolska upphædd í eitt tíðarskeið, fyri at fáa gongd á virksemið aftur. Um tað veruliga er so, at bankin ikki vil fígga keyp av frystum fiski, tí tað er ein ivasom forrættning, mæli eg til, at landsstýrismaðurin tosar við bankan fyri at vita um tað er so, ella hvør orsøkin er.

Havi annars frætt, at Lynfrost hevur fingið hetta at bera til, hesar royndir mugu sostatt kunna koma øðrum til góðar.

Um eingin møguleiki er

Heine Johansen, tingmaður: -Fíggið heldur útflutningsvinnu enn tænastuvinnu.

fyrí at fáa fígging, má tað almenna gera okkurt, so tey virki, ið liggja still, kunnu koma í gongd aftur, um tað so í fyrstu atlugu verður blokkur til U.S.A., ella annan marknað, so er alt betri enn einki at gera. Hetta krevur eitt dygdgott arbeiði frá øllum síðum, ikki minst av sölulíðnum. Her kann verða skoytt uppi, at á fíggarlógini fyri 1994 er skotið upp at seta 20 mill. av til at standa ímóti síðustillaðum veðhaldum av vinnufremjandi virksemi.

Tað almenna hevur nú sett nógvan pening í teir tveir stóru bankarnar, sum tíværri nú eru blivnir til ein. Hetta er ikki gjørt fyri at hesin eini bankin kann fáa eitt so stórt yvirskot sum gjørligt, (her er kanska vert at seta eitt spurnartekin við, hvussi stóran vinning til fíggarstovnar, samfelagið orkar at bera), men hesin peningur bleiv settur í fyribyrgja at samfelagið alt ikki skramblaði saman, og at bankin kann verða førur fyri at verða við til at menna samfelagið aftur, við m.a. at fígga keyp av innfluttum fiski, sum skapar arbeiðs-

pláss, sum aftur skapar annað virksemi í landinum.

Ein av bankastjórunum segði herfyri, at nú fóru teir at driva bankavirksemi, so kann ein spyrja hvat liggur í hesum. Er tað ikki banka-virksemi, sum undan-gongumenn innan banka-økið hava staðið fyri, ella skal hetta skiljast so, at nú verður læst fyri, uttan so at tú kanst koma við eini ætlan, sum 100% gevur nóg stórt yvirskot. Um so er, vænti eg ikki nakra hjálp frá bankunum at menna hetta samfelag, tí tað er ikki óvanligt at tá tú skalt seta virksemi á stovn, ella fara í

nýggja framleiðslu, at tey fyrstu árin eru tung at koma í gongd og kunnu geva hall, fyri síðani at mennast. Væl veit eg, at bankin eigur at vera varin við sínum útlán, men skulu vit koma víðari, er tað tann produktiva og útflutningsfremjandi vinnan, sum má stuðlast og hjálpast í gongd. Eg vóni tí, at bankin í stóran mun eisini hyggur at, hvat ið er samfelagsliga gagnligt at fígga og heldur minka um fíggingina av tænastuvinnuni.

Kunngerð

Vinnararnir í lutaseðlasølu okkara í summar vóru hesir:

1. vinningur	nr. 20.009
2. vinningur	nr. 20.008
3. vinningur	nr. 12.854
4. vinningur	nr. 12.971
5. vinningur	nr. 19.984
6. vinningur	nr. 15.499
7. vinningur	nr. 19.002

Vinnararnir verða bidnir um at skriva navn og bústað á seðilin og senda hann til: Oyggjaleikanevndina, Box 223, 110 Tórshavn.

Teir vinningar, ið ikki eru heintaðir tann 1. oktober 1993, falla aftur til Oyggjaleikanevndina.

Tøkk fyri stuðulin.

Oyggjaleikanevndin

